

Komunitné šírenie COVID-19 v MRK

Stručná analýza problému: v marginalizovaných rómskych komunitách (ďalej len “MRK”) došlo v infikovaní jej členov a k rozšíreniu v takej miere, že sú potrebné opatrenia na úrovni MRK. Vzhľadom na ich komunitný spôsob života je šírenie ochorenia v MRK závažným problémom. Mnoho členov komunity má každý deň veľký počet kontaktov s inými členmi komunity. Za týchto podmienok sa môže COVID-19 rýchlo šíriť.

Cieľ intervencie: zvládnutie situácie, v ktorej prebieha šírenie nákazy v komunite, uplatnenie opatrení na obmedzenie a zastavenie šírenia ochorenia a zamedzenie geografického šírenia nákazy.

Intervencia:

1. Zistenie situácie v súvislosti so šírením ochorenia v MRK
2. Izolácia potvrdených prípadov a symptomatických osôb, karanténizácia kontaktov
3. Monitorovanie situácie
4. Pri zmene situácie analýza v spolupráci s RÚVZ, protiepidemická komisia
5. Uvoľnenie opatrení po zvládnutí situácie
6. Kontinuálne sledovanie zdravotného stavu členov komunity a osôb vstupujúcich do komunity

Čo je dôležité?

- Pri riešení epidemiologickej situácie v MRK je kľúčová spolupráca komunity. Preto musí byť dôraz kladený na komunikáciu s komunitou.
- Jedným zo základných údajov, ktoré je potrebné získať pri riešení situácie, je rozsah rozšírenia nákazy v komunite. Získavanie údajov z komunity je počas realizácie NP COVID, možné za pomoci TA COVID.
- Vyšší počet prípadov na jednom mieste tiež znamená riziko šírenia z tohto miesta na iné miesta.
- Po stanovení rozsahu šírenia ochorenia je potrebné v spolupráci s RÚVZ určiť opatrenia, ktoré je potrebné prijať. Obec/mesto môže pomôcť pri návrhu opatrení svojimi znalosťami o MRK.
- RÚVZ získava informácie o osobách, ktoré sa vracajú zo zahraničia zo systému eHranica.
- Osoby, ktoré sa vracajú zo zahraničia majú povinnosť registrovať sa v tomto systéme, pokiaľ neprichádzajú s aktuálnym výsledkom testu PCR. Osobám, ktoré sa registrujú v systéme, nariadi RÚVZ testovanie, vrátane stanovenia termínu testovania.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

- Osoby, ktoré sa v systéme neregistrujú nie je možné testovať. Preto je potrebné monitorovať príchody osôb zo zahraničia.
- Opatrenia nariadené RÚVZ je potrebné kontrolovať a zabezpečovať ich dodržiavanie. Tu má svoju úlohu obec/mesto, terénni asistenti, zástupcovia komunity, vrátane polície SR.
- Najprísnejším opatrením, ktoré môže byť prijaté v situácii, keď sa v komunite preukáže nekontrolované šírenie nákazy, je karanténa oblasti (zamedzenie styku časti obyvateľstva so zvyškom obyvateľstva). O karanténizácii komunity rozhoduje protiepidemická komisia, RÚVZ a krízový štáb.

Čo treba mať na pamäti?

- Najúčinnjším nástrojom v boji proti akémukoľvek ochoreniu je prevencia.
- Šírenie COVID-19 ovplyvňuje správanie populácie, resp. komunity. Je potrebné komunikovať s členmi komunity.
- Základným predpokladom prevencie je dostatočný prísun informácií o spôsobe šírenia ochorenia a o možnostiach ochrany pred ochorením.
- Je dôležité poznať zdravotný stav komunity.
- V prípade, že došlo k šíreniu ochorenia v MRK, je možné brániť vzniku ďalším ochoreniam vhodnými opatreniami.
- Dôležitá je propagácia očkovania proti COVID-19 a vytvorenie plánu organizácie očkovania.

a) Čo v tejto situácii musíte spraviť, koho informovať?

1. Kontaktovať zástupcu MRK (napr. miestneho lídra komunity, zástupcu občianskeho združenia pracujúceho s miestnou komunitou, zástupcov miestneho komunitného centra),
2. Kontaktovať RK a zabezpečiť komunikáciu s členmi komunity cez TA.
3. Kontaktovať RÚVZ a požiadať o spoluprácu,
4. Kontaktovať Políciu SR, ak je potrebné kontrolovať dodržiavanie karantény,
5. Zaisťovať sledovanie zdravotného stavu karanténizovaných osôb – praktickí lekári, počas realizácie projektu TA COVID.

b) Kde hľadať pomoc - počas realizácie NP COVID MRK

1. Regionálny koordinátor
2. Terénni asistenti
3. Komunitné stredisko a mimovládne organizácie

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

c) Kde hľadať pomoc - mimo projektu NP COVID MRK a po jeho skončení

1. RÚVZ
2. Zástupca MRK
3. Lekári
4. Polícia

d) Koho zapojiť do intervencie na miestnej úrovni?

1. Zástupca MRK
2. Starosta/primátor, zamestnanci obce/mesta
3. Polícia SR/miestna pobočka
4. Lekári karanténizovaných osôb

Výstup intervencie:

Intervencia je úspešná, ak sa zachytia prebiehajúce ochorenia u kontaktov a osobách, s ktorými prichádzajú do kontaktu a zabráni sa ďalšiemu šíreniu ochorenia. Výsledkom intervencie by mal byť stav, pri ktorom je RÚVZ informovaný o osobách, ktoré vstupujú do komunity, zvlášť zo zahraničia a o osobách, ktoré začnú prejavovať príznaky ochorenia.

Ukončenie intervencie:

Intervencia môže byť ukončená, keď sa dosiahne stav, že ochorenie sa v komunite nešíri a všetky známe prípady sú izolované, alebo ochorenie prekonali a všetky osoby, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s potvrdenými prípadmi sú karanténizované, alebo u nich uplynula inkubačná doba ochorenia.